

ZÁRÓ SZAKMAI JELENTÉS
MECENATÚRA (MEC_21) pályázat
4. ALPROGRAM (MEC_K_21)

Tudományos kiadványok, szakkönyvek papíralapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű elektronikus formátumban történő megjelenésének támogatása

EPR pályázat azonosító: 141286

Pályázó kutató: Dr. Török János

Befogadó intézmény: ELTE

1. A megjelent kiadvány címe:

Állatökológia I-II

2. A kiadvány műfaja és nyelve:

Kézikönyv az Állatökológia oktatásához

3. A kiadvány megjelenésének időpontja (év, hónap):

2023. december

4. A papíralapú kiadvány megjelent példányszáma:

110

5. A papíralapú kiadvány terjesztésének módja:

nem kerül bolti forgalomba, szakmai közösség kapja: könyvtárak, oktatókhoz, lektorokhoz, a fotók készítői és az adatokat szolgáltató kutatók

6. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány formátuma:

e-book pdf

7. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány elérhetősége:

<https://allatokologia.elte.hu/>, egyéb honlapokra folyamatban van a feltöltés engedélyezése

8. A papíralapú kiadvány igényes, magas színvonalú és minőségű nyomdai megjelenése tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

Majdnem 100%-ban, apróbb hibák maradtak.

9. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány korszerű technológiát képviselő, felhasználóbarát, magas minőségű kiadása tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

Az előírt követelményeknek megfelel.

10. A benyújtott projekttervben vállalt és a teljesített célok közötti eltérések bemutatása, indoklása (pl. a terjesztés módja, példányszám, elektronikus kiadvány formátuma stb.) (max. 1000 karakter):

A kézikönyv a felhasználók számára csak e-book pdf formátumban érhető el. A nyomtatott példányok eddig a szakmai lektorokon és közreműködő fotográfusokon kívül az alábbi szervezeti egységek könyvtárába, oktatóihoz, kutatóihoz kerültek: Debreceni Egyetem, ELTE Lágymányosi Campus, ELTE Savaria Campus, Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI), HUN-REN Agrárkutatói Központ (NÖVI), HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont, MATE Szent István Campus, MATE Budai Campus, Sapientia Egyetem Sepsiszentgyörgyi Campus, Soproni Egyetem.

11. A kiadvány tartalmának ismertetése (max. 2000 karakter):

Az Ökológia tantárgyon belül az Állatökológia – jelentősége és sajátosságai következtében – külön oktatott tárgy, amely igényelte egy modern kézikönyv megjelentetését. Szoros értelemben véve a szerzők nem tankönyvet, hanem olyan kézikönyvet írtak, amely sokkal szélesebb anyagot ölel fel, mint egy, az előadási óraszámoknak megfelelő tananyag. Természetesen tartalmazza az Állatökológia tárgy alapszakos oktatásához szükséges ismereteket, azonban ezen kívül jóval szélesebb merítéssel olyan témaköröket is tárgyal, amelyeket mesterszakos és doktorandusz hallgatók is tanulmányozhatnak, vizsgára készülhetnek általuk. Szemléletmódjában három pilléren épül, amelyek egyes fejezetekben markánsan is megnyilvánulnak. Ezek: a szoros értelemben vett ökológia (populációk méretét meghatározó hatások), az állatok viselkedése (helyváltoztatással, védekezéssel stb. összefüggésben) és az evolúciós szemlélet, amely az egész anyagot áthatja, de hangsúlyosan megjelenik a 17. fejezetben (Populációs kölcsönhatások evolúciója). Két, mára önálló tudományterület is helyet kapott: az evolúciós ökológia az életmenetek tárgyalásakor és a viselkedésökológia. Ez utóbbit a táplálkozási stratégiák (16. fejezet) képviselik. A hallgatók számára hozzáférhető elektronikus kiadvány négy nagyobb részre tagolva általános ökológiai témákat (nyolc fejezet), populációs kölcsönhatásokat (kilenc fejezet), közösségökológiai összefüggéseket (nyolc fejezet), valamint a biológiai sokféleség és az ember kapcsolatát tárgyalja (négy fejezet). Valamennyi fejezet kezdő oldala részletes tartalomjegyzékkel rendelkezik. Minden fejezet két részre tagolódik: egy alapozó és egy kiegészítő (melynek elnevezése: Támogató anyagok) részre. Az utóbbiakat az oldalszín változása is jelzi a fejezeten belül. Az alapozó szöveg a fejezet témáját azon a szinten tárgyalja, ami nélkülözhetetlen az ökológiai folyamatok, mintázatok és összefüggések megértéséhez. A Támogató anyagok tovább mélyítik, kiegészítik a leírtakat, matematikai modelleket is bemutatnak. A Támogató anyagok színvonala magasabb és az alapozó szintre épülnek. A megértést 863 ábra, 35 táblázat és sok száz szövegek közötti kép segíti. A képek célja nemcsak az illusztrálás, hanem az alapvetően rendszertani jellegű fajismertetés is. A szöveg szerkezete decimális leosztást követ, amely megkönnyíti a más szöveghelyekre való utalások azonosítását. A szöveg hitelességét több, mint 2800 irodalmi referencia segíti elsősorban az elismertebb nemzetközi folyóiratok cikkeire támaszkodva, amelyek hivatkozási helyét a fejezet, támogató anyag, ábra stb. száma mutatja. A feldolgozott irodalmi anyag az alapozó műveken túl nagyrészt a századfordulót megelőző és utána következő időszakot öleli fel, amelyek az akkor gyorsan fejlődő tudományterületbe szilárdan beépültek. A szerzők törekedtek arra, hogy az anyagban mindenütt, a lehető legnagyobb mértékben bevonják a magyar ökológusok nemzetközileg is elismert eredményeit.

Kelt: Budapest, 2024. január 27.

.....

Pályázó kutató aláírása (vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírás és időbélyegző)